

• • •

Marko Jerković:

KATOLIČKA ŠKOLA - OTVORENA SVIMA
XIV. svjetski kongres Međunarodne organizacije
katoličkih škola

Rim, 28. veljače do 5. ožujka 1994.

Ovlaštenjem predsjednika Vijeća za nauk vjere i katehizaciju sudjelovao sam, kao tajnik toga Vijeća, na Četrnaestom svjetskom kongresu OIEC-a (Office international de l'Enseignement Catholique: Međunarodna organizacija katoličkih škola) koji je okupio preko 400 delegata iz 90 zemalja svijeta.

1. Što je OIEC?

OIEC je međunarodni savez katoličkih škola sa sjedištem u glavnom gradu Belgije (Rue des Eburnos 60, 1040 Bruxelles), koji povezuje 40 milijuna učenika u 205.000 škola. Ima 85 zemalja punopravnih članica, 16 pridruženih članica, 11 članica suradnika i 6 dopisnih članica. Nastoji biti izraz crkvene prisutnosti u svijetu, naročito u odgoju. Suraduje s Ujedinjenim narodima u svim oblicima odgoja.

Danas u svijetu 100 milijuna djece ne pohađa osnovnu školu, 900 milijuna odraslih je nepismeno, a 100 milijuna djece i odraslih nije završilo osnovno školovanje. U borbi protiv analfabetizma OIEC zajedno s Ujedinjenim narodima ima presudnu ulogu. U skladu s vlastitim

identitetom i poslanjem katolička se škola želi otvoriti svima. Ta "otvorenost svima" bila je i tema XIV. kongresa. Kroz predavanja, predstavljanje iskustava s pojedinih kontinenata i radove u skupinama pokušalo se odgovoriti na pitanja koja je uloga katoličke škole u post-modernom razvoju svijeta, što znači za katoličku školu biti "otvorena svima" i ostati vjerna vlastitom crkvenom i pedagoškom identitetu.

Za vrijeme kongresa održana je i XIV. generalna skupština OIEC-a na kojoj je donesena posebna deklaracija o promicanju otvaranja katoličkih škola svim učenicima bez obzira na njihovo imovno stanje, sposobnosti, vjeroispovijest, boju kože i kulturu.

2. OIEC i hrvatska Crkva

U pozivu na kongres generalni tajnik OIEC-a don Andreas Hernandez Delgado upitao je da li i Savez katoličkih škola Hrvatske želi postati članom OIEC-a.

Na posebnom sastanku predstavnika Europske organizacije katoličkih škola (CEEC = Comité Européen pour l'Enseignement Catholique) iz Njemačke i Belgije s predstavnicima zemalja srednje i istočne Europe iz Mađarske, Slovačke, Rumunjske i Hrvatske, zaključili smo da prvo trebamo postati članovi CEEC, a preko nje ćemo postati i članovi OIEC. Na istom sastanku predstavnici CEEC su nam obećali svestranu pomoć u organiziranju rada katoličkih škola u našim zemljama. U tom smislu dogovoren je simpozij za predstavnike nacionalnih organizacija (udruženja, saveza) katoličkih škola iz zemalja srednje i istočne Europe koji bi se održao od 16. do 18. rujna 1994. u Trenčinu u Slovačkoj. Upoznati smo i s kongresom katoličkih škola CEEC koji će se održavati od 13. do 15. listopada 1994. u Bruxellesu. Budući da sam predstavnicima CEEC ostavio adresu predsjednika VNVK HBK mons. dr. Marina Srakića, oni će njega obavještavati o svim pitanjima vezanim uz katoličku školu.

Iako naša Crkva nema beskrajno puno mogućnosti i iako se od nje puno traži na mnogim područjima, ipak smatram da briga o katoličkoj školi mora zauzeti odgovarajuće mjesto, posebno kao konkurencija i poticaj javnoj školi da poboljša svoj sustav odgoja i izobrazbe. Za oživljavanje katoličkih škola trebalo bi učiniti sljedeće:

1. Pregovarati s vladom RH o vraćanju nacionaliziranih katoličkih škola, o njihovoj obnovi, statusu i financiranju. U nekim zapadnoeuropskim zemljama država financira katoličke škole u velikom postotku, a na samom XIV. kongresu u Rimu predsjednik Talijanske Republike O.L.Scalfaro najavio je da bi se to trebalo dogoditi i u Italiji. Predstavnici Mađarske i Slovačke tvrde da je kod njih započeo proces vraćanja katoličkih škola i oni su već stvorili nacionalne organizacije. U Slovačkoj vlada i financira katoličke škole.

2. Ispitati da li redovničke zajednice ili biskupije imaju školovanih profesora koji bi mogli preuzeti vodstvo i organizaciju katoličkih škola. Dovoljno je nekoliko profesora svećenika, redovnika ili redovnica, a ostali profesori mogu biti laici. Najvažnije je da rade u duhu i poštuju identitet katoličke škole.

3. Stvoriti Udruženje katoličkih škola Hrvatske, još prije susreta u Trenčinu, do rujna ove godine. U tom smislu bilo bi dobro odmah sazvati ravnatelje gimnazija iz Zagreba (Šalata), Zadra, Pazina, Rijeke (salezijanci), Splita, Dubrovnika, Sinja i druge, te ravnateljice i ravnateljice katoličkih dječjih vrtića. Nije mi poznato da li

negdje u Hrvatskoj postoji i katolička osnovna škola. Predstavnici CEEC-a obećali su svoju pomoć u uspostavi i organizaciji katoličkih škola, ali traže da se točno predstave nacionalna organizacija katoličkih škola, ustrojstvo i potrebe pojedinih škola odnosno da se točno naznači u čemu nam je pomoć potrebna.

4. Odlučiti hoće li briga za katoličke škole pripasti Vijeću za nauk vjere i katehizaciju ili treba osnovati Vijeće za katolički odgoj.

5. Organizirati javne tribine na temu katoličkih škola. Potrebu katoličkih škola obrazložiti u sredstvima javnog priopćavanja.

• • •